
Adenotomi

Svalgtonsill

Svalgtonsillen består av likadan vävnad som lymfkörtlar. Den ligger i näs-svalgrummet bakom näsgångarna och i regionen kring örontrumpeternas mynnigar, och den syns inte när man tittar in i munnen. Svalgtonsillen försvinner vanligtvis spontant före vuxenålder.

Hos barn kan svalgtonsillen förstoras och förtränga näs-svalgrummet, då den besvärar andningen via näsan och orsakar snarkning, sömnproblem och rastlöshet under dagtid. En förstorad svalgtonsill kan också försämra ventileringen av mellanörönen och öka benägenheten för infektioner i mellanörat.

Adenotomi

Adenotomi utförs som en dagkirurgisk åtgärd. Patienten kommer till sjukhuset på morgonen vid en avtalad tidpunkt och kan åka hem under samma dag.

Adenotomi utförs i anestesi och varar i ca 30 minuter. I operationen avlägsnas näs-svalgrummets tonsillvävnad via munnen. Ovanpå såret på operationsområdet växer en ny slemhinna inom några dagar, och det behövs inga suturer.

Efter operationen

Patienten kan åka hem när hens tillstånd tillåter det. På åtgärdsdagen ska drycker och maträtter vara svala och mjuka. Lämplig mat efter operationen är t.ex. yoghurt, glass, kräm, potatismos och pasta. Det är viktigare att dricka än att äta. Följande dag finns det inge längre några matbegränsningar.

På åtgärdsdagen behöver barnet vila och övervakning av en vuxen. Efter operationen kan det rinna lite blodigt sekret ur munnen eller ur näsan. Anestesimedlen kan orsaka illamående på operationsdagen. Även trötthet, lindrig feber och halsont som kan projicera till öronen är normala i några dagar efter operationen. Smärtstillande läkemedel lättar måendet och tillräckligt drickande förebygger feber.

Andningen kan lukta avvikande vid återhämtningsfasen. Lukten beror på beläggning som uppstår i svalget och som hör till normal läkning. Snarkning är vanligt under några nätter efter operationen, vilket beror på svullnad på operationsområdet.

Återhämtningen är vanligtvis snabb och det behövs inget kontrollbesök. Barnet ska vårdas hemma 1-3 dagar efter vilka hen kan gå till dagis/skolan. Återhämtningstiden för vuxna är längre, och sjukledighetens varaktighet är 5 dagar. Man ska undvika fysisk belastning och bastubad i en vecka.

Den ena föräldern av ett barn under 7 år har rätt till FPA:s ersättning för operationsdagen. Vid behov utfärdar läkare ett D-intyg för det här. För de övriga hemvårdsdagarna utfärdas inget läkarintyg.

Smärtlindring

För behandling av postoperativ smärta behövs vanligtvis smärtstillande läkemedel, på vilka läkare utfärdar ett recept. Det lönar sig att ge barnet smärtstillande läkemedel regelbundet efter operationen i ett par dagar enligt doseringsordinationen på receptet, och därefter enligt behov. Att barnet är gråtligt, irriterat, äter, dricker och sover dåligt tyder ofta på att hen har smärtor. Om morgnarna kan smärtan vara kraftigare. Tillräcklig hydrering samt sval mat och dryck lindrar också smärtan vid sidan av läkemedelsbehandlingen.

Ta kontakt med sjukhuset, om

- barnet har kraftig smärta som inte går över med smärtstillande läkemedel
- barnet har svårt att äta eller dricka tillräckligt trots smärtstillande medicinering
- tillståndet försämras eller barnet är kraftlöst
- barnet får över 38 grader feber eller stegring som fortsätter längre än två dagar
- det rinner rikligare med blod ur munnen eller ur näsan, eller barnet kastar upp blod
- barnet har andningssvårigheter

Kontaktuppgifter dygnet runt

Öronakuten T-sjukhuset, tfn 02 313 1525 (Keramikfabrikgatan 7, 20540 Åbo)